

(המשך מעמוד 13)

שנים היא משמשת לה כאם.

דן עומר ונורית מאנה חיו כווג נשוי לכל רבה. לפני שנתיים נולד בנם נמרוד, אח לעתליה, ולפני כחודשיים בתם כנען. את החודש האחרון להריונה גילו נורית ודן עומר בבית-חולים. בנם נמרוד חלה ואושפז במצב קשה. רק כשכרעה נורית ללדת, יצא הילד מכלל סכנה. מה אכזר הגורל, שאחרי שהילד הבריא והיא ילדה את כנען וסוף סוף חזרו חיי המשפחה לשיגרתם, מת דן. כמשך השנים הצליח דן עומר ככתיבתו הבוטה, הישירה והבלתי מתפשרת, לרכוש לו אויבים רבים, אך גם חסידים מושבעים. מדורו נמר של נייר שהתפרסם בהעולם הזה היה נמר עם שניים חדות מאוד. המדור שהתפרסם מדי שבוע בשבוע, עורר תמיד תגובות חריפות וסערות בקהיליית הספרות, שישבה בכל יום שישי בקפה שטרן.

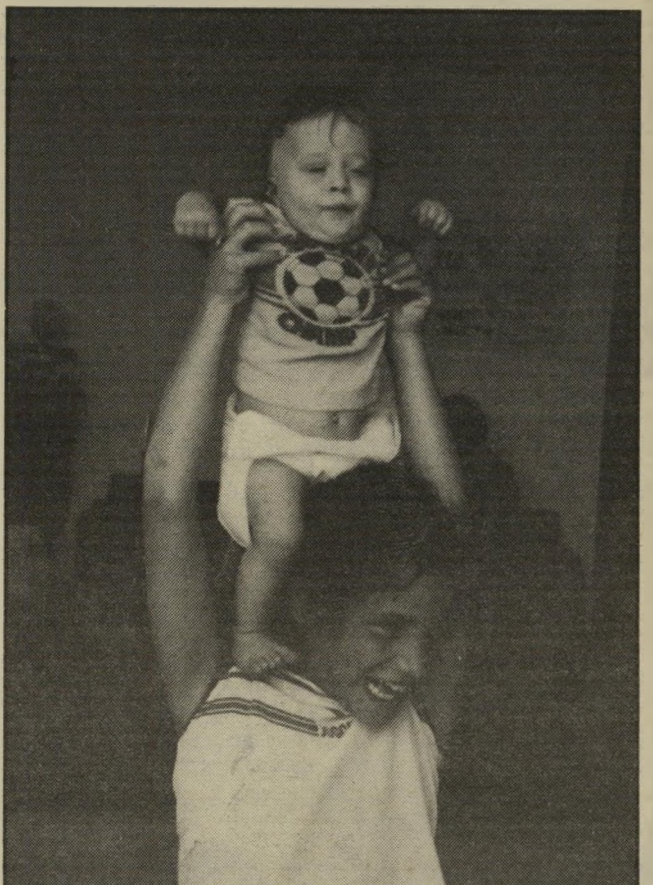
אך דן עומר היה גאה תמיד ברבר אחר. מעולם לא הפסיד במישפט דיבה ולשון הרע לאיש. הוא, כך אמר, תמיד כתב את הדברים רק אחרי שהיה בטוח במאת האחוזים בצדיקותו.

נעורו בארכיון. היה גובה כסף מתוך עיקרון ממוסרות ומאוניברסיטות. אך כאשר יידו אריה בובר, העובד כספרן במכללת תל-חי היה שולח אליו תלמידים, הוא היה מקדיש להם שעות כסבלנות אין קץ, והיה נותן להם לנבור בארכיון כרצונם, ללא תשלום. דן היה בן-אדם מיוחד. הוא היה אדם שלא ניסה למצוא חן. אמר את מה שאמר בלב שלם. זה היה האופי שלו. הוא אף פעם לא היה כדאיניק.

כשהתחלתי לחיות איתו הייתי המומה מהביצה התרבותית. כשאת נחוצ, את חושבת שתרבות זה דבר נקי ויפה. דן נלחם בביצה, הוא היה איש ישר, תמיד אמר את אשר על ליבו, תמיד כתב מה שחשבו. כחריים היו מביאים לו ספרים שכתבו, והם ידעו שדן לא יתחשב בחברות שלהם איתו. אלא יכתוב את דעתו על הספר.

היו באים לפה הרבה מאוד סופרים שדן כתב עליהם רע, הוא תמיד היה אומר: אתה אומנם כותב רע. אבל אתה בן-אדם נפלא.

לפני שנכנסתי לחייו, הוא היה נחוש בדעתו להקדיש את עצמו לכתובה סיפרותית ולמחיה מינימלית.

עתליה בתו האהובה של דן עומר. מנישואיו השניים. מרימה את נמרוד. עומר היה לה כאב וכאם, וגידל אותה בכוחות עצמו. מאז שהיתה בת 3. הוא היה מחליף לה חיתולים והיה קשור אליה.

אני לא הכרתי את דן שמלפני ארבע שנים, אבל אני יודעת שנארבע השנים האלה שאנחנו ביחד הוא השתנה. המישפחה הפכה להיות הרבה החשוב ביותר בחייו. הוא נרגע. הוא היה מטורף על הילדים.

נמרוד, הקטן, היה רגיל לקום איתו כל בוקר, והיה מחכה לו ליד שולחן הכתיבה שלו. בשבועיים שדן היה בבית-חולים, נמרוד היה עומד כל בוקר ליד השולחן וממרר בכבי. לדעתו, גם הביקורת שלו הפכה בארבע השנים האחרונות מתונה יותר, ואם ביקר משהו בחריפות היה זה רק בגלל אמונתו העמוקה בצדיקת הביקורת שלו.

לדן עומר היו תוכניות רבות, זה עתה סיים לשלם את חובותיו. הוא עמד לנסוע עם נורית ועם הילדים לחופשה בת שבועיים בכפר הולדתה. כפר בילו, אחרי פירסום אודה לשאול. שלוש פואמות דוקומנטריות, וספר הנובלות חלום ישראלי.

היו לו תוכניות להשלים את האנתולוגיה איש חמודות ולהמסר לכתובה ולתירגום. הוא עמד לצמצם (המשך בעמוד 16)

המורה נילי, אחת מאלפי המורות בבתי הספר היסודיים, עושה את חשבון הנפש שלה לקראת פתיחת שנת הלימודים

בשבוע עבר נפתחו שערי בתי-הספר, עדיין לא לקליטת תלמידים, אך לצורך הכנות לקליטתם. בבית-ספר אילנות ברמת-אביב מירקו את הרצפות, רחצו את שולחנות הפורמייקה וגזמו את הרשא. המנהלת חזרה אל מאחרי שולחנה. מיכתבים נשלחו ונעשו הכנות אחרונות לקליטת התלמידים החוזרים מחופשת הקיץ. כל זאת בתיקווה, כמוכן, שאף שבייתה לא תמנע את החחלת שנת הלימודים תשמ"ה, כסידרה.

מאות אלפי הורים יפקידו את ילדיהם בידי עשרות אלפי מורות ומורים. האנשים האלה, שילדינו יופקדו בידיהם לפחות למחצית היום, אמורים לעצב את דמותו של דור העתיד, להקנות לו ערכים וחינוך וללמדו תורה.

בשנים האחרונות חל פיהות במעמדו של המורה. אותם כעלי-מיקצוע, שאמורים להיות מחנכי הדור, מתגלים ברוב המיקרים כאנשים בינוניים מאוד, מוכן שבכל כלל יש יוצא מן הכלל. מוכן, שבכל שורת ההולכים בתלם תמיד ייצא מורה שהוא יוצא-דופן, מורם מעם, מורה המשפיע על תלמידו ומשאר בהם מישקע שילוה אותם כמשך שנים ארוכות.

בית-הספר היסודי מהווה חממה לילדים. שם הם לומדים לעשות את צעדיהם הראשונים במיסגרת מישמעתית מחמירה. בגן-הילדים נהגו בהם ככתינוקות. כאן רורשים מהם לא

להגשימה. גילי, רעייתו של מבקר התיאטרון, ר"ר אליקים ירון, היא כעצמה אם לשני ילדים — עידו בן ה-13, תלמיד חטיבת-ביניים, ואלדר בן ה-11, עולה לכיתה ו'. את שיפוטה היא מפעילה, הן כמורה והן כאם.

עם פרוס שנת הלימודים, נתנו לגילי אפשרות להגיד את אשר על ליבה, לב מורה בישראל.

פוליטיקה לחוד והיים לחוד

יש דבר אחד שאני שמחה שיש לי הזדמנות להגיד אותו.

גילי ירון - חטיבת-ביניים היא פשע.

לכיתה, במקום לחסל את הסקטור הזה, הנקרא מפקחים. ובכך לצמצם ופשוט לחסוך כסף. מה זה מפקח? הם יושבים ומקבלים משכורות שמנות ולא יודעים ככלל מה שהולך שבשטח. הם מגיעים לבית-הספר פעם בחצי שנה. והמורה עושה להם הצגה גדולה והם לא יכולים בשום פנים ואופן לדעת מהפעם הוו, אם המורה טובה או לא. אבל אף אחד לא נוגע במפקחים. לא חשוב שהם מקבלים משכורת טובה מאוד בזמן שהמורה נשאר מקופח. מי שקיבל את ההטבות האחרונות היו המנהלים והמפקחים. סקטור נוסף שיוצא נשכר, ושאפשר לדעתי לצמצם אותו, או פשוט לחסל אותו, זה סקטור המורות הטיפוליות, היועצות והמדריכות.

המורה ירון בתמונת-מחזור - החינוך יורד לטמיון!

מרבדים איתנו על צימצומים, הפעילו השנה צימצומים, אבל כרגיל לא במקום הנכון. במקום להקטין את שעות ההוראה ולהגדיל את מיספר התלמידים בכיתה צריך היה לחסל סקטור שלם במישרד החנוך. איך אפשר ללמד בכיתה של 40 ילדים? איזה מורה יכולה להעניק תשומת-לב נאותה לכל ילד וילד? אין מורה כזה, ואו, מה קורה, במקום ללמד את הילד, במקום לחנך אותו, את הופכת לזו שמחזיקה בשביל ההורים את הילדים בבית-הספר, עד הצהריים, שהילדים לא יסתובבו בבית או ברחוב, אבל למד את לא יכולה.

אז צמצמו לנו שעות והוסיפו ילדים המחנכת מתמודדת עם 40 ילד, והנה באה מורה טיפולית, המנותקת לחלוטין מהמציאות, מורה שקיבלה קורס בהוראה מסייעת. המורה הזו מחזיקה את עצמה כפסיכולוגית, כלי שתיה לה הכשרה היא מחטטת בנישמת הילד.

אני לא יכולה לתאר במילים איזה נזקים עשתה לי מורה מסייעת כזו בכיתה היא יושבת עם תלמיד, שואלת אותו על אבא ואמא, ולא נכנסת ברצינות לעומק הבעיה בלימודים היא לא מסייעת לו, כי אין לה זמן — היא עסוקה בבעיות-הנפש. זה מורה מסייעת. לדעתי, כל המורות המסייעות